

Динник О.М.

студент,

Науковий керівник: Пелех І.В.

*кандидат юридичних наук, викладач,
Запорізький національний університет*

МОНОПОЛІЯ АДВОКАТУРИ НА ПРЕДСТАВНИЦТВО ІНТЕРЕСІВ В СУДІ

Конституцію України було доповнено статтею 131-2 згідно із Законом № 1401-VIII від 02.06.2016, яка передбачає, що для надання професійної правничої допомоги в Україні діє адвокатура, і виключно адвокат здійснює представництво іншої особи в суді, а також захист від кримінального обвинувачення, за винятком окремих випадків. В Перехідних положеннях Основного Закону закріплено, що представництво відповідно до статті 131-2 виключно адвокатами у Верховному Суді та судах касаційної інстанції здійснюється з 1 січня 2017 року; у судах апеляційної інстанції – з 1 січня 2018 року; у судах першої інстанції – з 1 січня 2019 року. 23-24 жовтня 2015 року на 104-му пленарному засіданні Венеціанської Комісії було ухвалено Остаточний висновок «Щодо проекту змін до Конституції України в частині правосуддя, затвердженого конституційною комісією 4 вересня 2015 року», в якому зазначається, що «остання версія змін до Конституції України, підготовлена Робочою групою Конституційної Комісії з питань правосуддя, є досить позитивною і добре підготовленою та заслуговує повної підтримки» [1].

Право на професійну правничу допомогу – це гарантована Основним Законом держави можливість особи отримати високоякісні правничі послуги, які може забезпечити лише професійний адвокат, який пройшов спеціальну підготовку, а не будь-яка інша особа. Акцент даної статті безпосередньо робиться на гарантованому отриманні особою саме професійної допомоги, однак запропонована формула не заперечує права на правничу допомогу загалом, у тому числі й безоплатну, яку можуть надавати інші, крім професійних адвокатів, фахівці-правники. Такими змінами, держава гарантує, що допомога буде надана адвокатом, який матиме необхідний рівень професійної підготовки, буде пов'язаний правилами професійної етики, законодавчими вимогами доступу до професії та нестиме відповідальність за неналежне виконання ним свого професійного обов'язку.

Стаття 132-2 Конституції України встановлює деякі винятки щодо представництва в суді у трудових спорах, спорах щодо захисту соціальних прав, щодо виборів та референдумів, у малозначних спорах, а також стосовно представництва малолітніх чи неповнолітніх осіб та осіб, які визнані судом недієздатними чи дієздатність яких обмежена. [2] Незрозуміло, що слід мати на увазі під «малозначними спорами»? І хто буде визначати, які спори відносяться до такої категорії справ? Така законодавча невизначеність може спричинити появу проблем на практиці, оскільки суди першої інстанції самостійно будуть визначати питання обов'язковості участі адвоката в даній категорії справ, а якщо апеляційний суд буде підтримувати іншу позицію, то це може бути підставою для скасування рішення. Необхідно деталізувати

норму, закріпити, які саме справи віднести до «малозначних», або ж скасувати взагалі.

Конституційні норми є основоположними, вони не можуть врегулювати абсолютно всі відносини, які виникають в суспільстві, і саме тому на їх виконання та для деталізації положень приймаються закони. Виникає питання, і залишається незрозумілим саме потреба встановлення монополії адвокатури на конституційному рівні. Відповідно до п. 14 ч. 1 ст. 92 Конституції України законодавець має право у звичайному законі визначати основи організації та діяльності адвокатури. В Україні діє Закон спеціального призначення «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» від 05.07.2012 № 5076-VI [1].

Отже, метою прийняття таких норм є підвищення якості представництва особи в суді, а також встановлення конституційного підґрунтя для створення єдиної правничої професії.

Список використаних джерел:

1. Висновок Венеціанської комісії щодо змін до Конституції в частині правосуддя, запропонованих Конституційною комісією від 26 жовтня 2015 року № 803/ 2015.
2. Конституція України від 28. 06. 96// ВВРУ. – 1996. – № 30.

Драган Ю.І.

студентка,

Науковий керівник: Пелех І.В.

кандидат юридичних наук, викладач,

Запорізький національний університет

ІНФОРМАЦІЙНІ ПРАВА ТА СВОБОДИ ЛЮДИНИ І ГРОМАДЯНИНА

Рівень розвитку держави та її місце у світовій спільноті визначаються кількістю та мірою використання інформації, яка в свою чергу є підґрунтям успішного та стабільного розвитку суспільства.

Так, формування інформаційного суспільства тісно пов'язане із забезпеченням інформаційних прав громадян [1].

В еволюції прав людини В. Бесчастний виділяє три покоління. Так, інформаційні права та свободи можна віднести до третього покоління, до якого належать права і свободи людини, серед яких досить важливе місце займають інформаційні права [2].

Також слід звернути увагу на те, що поняття «право на інформацію» та «інформаційні права» не є тотожними. На думку багатьох вчених, інформаційні права є значно ширшими щодо права на інформацію, адже саме інформаційні права гарантують громадянам можливість мати певні переконання та не піддаватися у зв'язку з цим переслідуванням, вільно висловлювати свою думку, відстоювати свої ідеї, контролювати діяльність влади. Також саме інформаційні права охоплюють і право на свободу думки і слова, і право на вільне вираження своїх поглядів і переконань [1].

Своє правове закріплення інформаційні права та свободи отримали у Конституції України та Законах України «Про інформацію», «Про